

Kasım 2024

SERMAYE ŞİRKETLERİNDE TEMSİL İÇ YÖNERGESİ VE İSTANBUL TİCARET SİCİLİ MÜDÜRLÜĞÜ UYGULAMALARI

(Bu makale 4 Kasım 2024 tarihinde Av. Dr. Umut Kolcuoğlu'nun Nasıl Bir Ekonomi Gazetesindeki Hukuk Notları başlıklı köşesinde yayımlanmıştır.)

Türk Ticaret Kanunu (TTK) uyarınca limited şirketler müdür, anonim şirketler ise yönetim kurulu üyeleri tarafından temsil edilebiliyor. Buna karşılık TTK uyarınca anonim şirketlerde yönetim kurulu, temsile yetkili olmayan yönetim kurulu üyelerini veya şirkete hizmet akdi ile bağlı olanları sınırlı yetkiye sahip ticari vekil veya diğer tacir yardımcılarını atayabiliyor. Aynı şekilde bu kural limited şirketlere de kıyas yoluyla uygulanıyor.

Yukarıda belirtilen şekilde atanacak yönetim kurulu üyelerinin, müdürlerin veya şirkete hizmet akdi ile bağlı olanların imza yetkilerinin sınırının TTK uyarınca hazırlanacak bir iç yönerge ile belirlenmesi ve bu iç yönergenin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan ve ticaret siciline tescil edilmesi gerekiyor. Ancak önemle belirtmek gerekir ki hazırlanacak temsil iç yönergesi ile sınırlı yetkiye sahip ticari vekil veya diğer tacir yardımcılarının atanması mümkün olmuyor. Zira temsil iç yönergesi sadece sınırlı yetkili ticari vekil veya diğer tacir yardımcılarının yetki sınırlarını belirleme amacına hizmet ediyor. Bu temsil iç yönergesine göre atanacak kişilerin TTK uyarınca ayrı bir yönetim kurulu ya da müdürler/ortaklar kurulu kararı ile belirlenmesi ve söz konusu kararın da tescil ve ilan edilmesi gerekiyor.

TTK kapsamında sermaye şirketlerinin iç yönerge çıkarabilmeleri ve bu iç yönerge uyarınca sınırlı imza yetkilileri atayabilmeleri için esas sözleşmenin buna izin veren bir hüküm içermesi zorunluluğu bulunmuyor. Dolayısıyla, şirket esas sözleşmesinde temsil iç yönergesi çıkarılabileceğine yönelik bir hüküm olmasa dahi iç yönerge çıkarılması mümkün.

Yukarıda da belirttiğimiz üzere, çıkarılan iç yönerge ile sınırlı yetkili ticari vekil veya diğer tacir yardımcılarının atanması mümkün olmadığından bu konuda ayrıca bir karar alınması gerekiyor. Bu kapsamda, incelenmesi gereken bir diğer husus ise iç yönerge uyarınca yetkilendirilen sınırlı imza yetkililerinin bu yetkilerini üçüncü bir kişiye devredebilir devredemeyecekleridir. Öğretide bu konuda fikir birliği bulunmamakla birlikte iç yönerge uyarınca yetkilendirilen kişilerin yetkilerini devredebilmeleri hususu yazarlar tarafından eleştiriliyor. Bu görüşe göre, sınırlı temsilci atama yetkisi yönetim kurulunun devredilemez görev ve yetkileri arasında yer alıyor. Bu nedenle, iç yönerge uyarınca yetkilendirilmiş kişilerin iç yönergede yer alan işlemleri ifa etmek amacıyla üçüncü kişileri yetkilendirebilme yetkisine sahip olmaları kabul edilmiyor.

Ek olarak, şirketi herhangi bir konu veya miktar ile sınırlı olmaksızın temsile yetkili olan kişilerin aynı zamanda iç yönerge uyarınca sınırlı imza yetkilisi olarak atanabilip atanamayacakları hususu da önem arz ediyor. Bu konuda İstanbul Ticaret Odası'nın (İTO) resmi internet sitesinde yer alan duyuruda, sınırsız temsil yetkisini haiz kişilerin aynı zamanda iç yönerge uyarınca sınırlı imza yetkilisi olarak atanamayacakları belirtiliyor. Her ne kadar TTK'da bu hususu düzenleyen bir hüküm bulunmasa da İTO'nun bu konuda uygulamayı şekillendirdiği görülüyor. Buna karşılık, TTK'da

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

düzenlenmeyen bir hususun İTO tarafından uygulama yoluyla kural haline getirilmesi ise eleştiriye açıktır.

İç yönerge konusunda bir başka uygulama ise iç yönerge metninin tadil edilemiyor olması. Bir başka ifadeyle, iç yönergede yer alan imza gruplarının veya yetki sınırlarının genişletilmek veya daraltılmak istenmesi durumunda mevcut iç yönergenin bir yönetim kurulu/müdürler kurulu kararı ile iptal edilmesi ve yeni bir yönetim kurulu/müdürler kurulu kararıyla tadil edilmiş iç yönergenin kabul edilmesi gerekiyor. Bu uygulama ile hukuki güvenlik ilkesi uyarınca iç yönergede yapılan/yapılacak değişikliklerin tek bir dokümanda takip edilmesi amaçlanıyor olabilir. Ancak iç yönergenin belirli hükümlerinin tadil edilemiyor olması şirketler için büyük bir masraf kalemi haline geliyor; çünkü uygulamada iç yönerge metinleri detaylı bir şekilde düzenlendiklerinden iç yönergedeki kelime sayısı bir hayli yüksek olabiliyor. Bu kapsamda, ilan ücretinin kelime başına hesaplanıyor olması iç yönergede yapılacak en ufak bir değişiklik için dahi büyük bir masraf oluşması anlamına gelebiliyor.

Yukarıdaki açıklamalar kapsamında ticaret sicili müdürlüklerinin iç yönerge uygulamalarını, iç yönerge çıkarmanın ekonomik boyutu ve harcanacak zamanı göz önünde bulundurarak şekillendirmeleri daha faydalı olabilir. İç yönergenin tadil edilemiyor olması, iç yönergede küçük değişiklikler yapılmak istendiğinde bile hem iş yükü bakımından hem de ekonomik olarak şirketlere külfet oluşturabiliyor. Bu sebeple, ticaret sicili müdürlüklerinin iç yönergelerde en azından küçük ölçekli tadiller/değişiklikler konusundaki görüşlerini yeniden gözden geçirmelerinde fayda olabilir.

İLETİŞİM

Av. Dr. Umut Kolcuoğlu

ukolcuoglu@kolcuoglu.av.tr

Av. Mustafa Turan

mturan@kolcuoglu.av.tr